Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 17. decembra 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Elektronické komunikačné siete a služby — Smernica 2002/20/ES — Články 12 a 13 — Správne poplatky — Poplatok za práva na inštalovanie zariadení — Pôsobnosť — Obecná právna úprava — Poplatok za antény mobilnej telekomunikačnej siete“

Vo veci C-454/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal de première instance de Bruxelles (Súd prvého stupňa Brusel, Belgicko) zo 17. mája 2013 a doručený Súdnemu dvoru 13. augusta 2013, ktorý súvisí s konaním:

Proximus SA, predtým Belgacom SA,

proti

Commune d’Etterbeek,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia C. Toader, D. Šváby, E. Jarašiūnas (spravodajca) a C. G. Fernlund,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. septembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Proximus SA, predtým Belgacom SA, v zastúpení: B. Den Tandt a H. De Bauw, advocaten,

— Commune d’Etterbeek (obec Etterbeek), v zastúpení: I. Lemineur, P. Vassart a T. Swennen, avocats,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux a L. Nicolae, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 12 a 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Proximus SA, predtým Belgacom SA, a obcou Etterbeek (Belgicko), týkajúceho sa poplatku za antény mobilnej telekomunikačnej siete inštalované na území uvedenej obce.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 1 smernice o povolení, nazvaný „Účel a pôsobnosť“, vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb.“

4 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Definície“, vo svojom odseku 2 písm. a) uvádza, že pojem „všeobecné povolenie“ označuje „právny rámec ustanovený členským štátom, zaručujúci práva na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb a ukladajúci osobitné odvetvové povinnosti, ktoré sa môžu vzťahovať na všetky alebo na osobitné druhy elektronických komunikačných sietí a služieb, v súlade s touto smernicou“.

5 Článok 12 uvedenej smernice sa týka správnych poplatkov, ktoré členské štáty môžu ukladať podnikom poskytujúcim službu alebo sieť podľa všeobecného povolenia alebo ktorým bolo poskytnuté právo používania, ako aj podrobností o ukladaní týchto poplatkov.

6 Článok 13 smernice o povolení s názvom „Poplatky za práva na používanie a práva na inštalovanie zariadení“ stanovuje:

„Členské štáty môžu povoliť príslušnému orgánu, aby uložil poplatky za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel alebo práva na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na, cez alebo pod verejným alebo súkromným majetkom, ktoré odrážajú potrebu zaručiť optimálne použitie týchto zdrojov. Členské štáty zabezpečia, aby takéto poplatky boli objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu a berúce do úvahy ciele uvedené v článku 8 [smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349)].“

Belgické právo

7 Dňa 26. februára 2007 Conseil communal de la commune d’Etterbeek (obecné zastupiteľstvo obce Etterbeek) prijalo daňové nariadenie stanovujúce ročný poplatok za antény mobilnej telekomunikačnej siete (règlement-taxe instaurant une taxe annuelle sur les antennes pour la téléphonie mobile, ďalej len „daňové nariadenie“), uplatniteľné od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013.

8 Daňové nariadenie vo svojom článku 1 spresňuje, že tento poplatok sa uplatňuje na „antény mobilnej telekomunikačnej siete nainštalované na území obce Etterbeek“ a že pojem „antény mobilnej telekomunikačnej siete“ označuje „všetky vysielače alebo základňové stanice umožňujúce mobilnú telekomunikáciu, ktoré môžu a nemusia byť napojené na samostatnú stanicu a môžu a nemusia byť pripevnené na stožiar alebo stĺp“.

9 Článok 2 prvý odsek tohto daňového nariadenia stanovuje, že suma poplatku, ktorého sa týka konanie vo veci samej, je 4 000 eur za jednotku a za rok, pričom jeho článok 3 spresňuje, že táto suma sa bude zvyšovať indexom 2 % každý rok.

10 Podľa článku 4 uvedeného daňového nariadenia tento poplatok „platia spoločne a nerozdielne všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete. V prípade spoluvlastníctva alebo prevádzkovania tej istej antény viacerými fyzickými alebo právnickými osobami, platia poplatok spoločne a nerozdielne všetci spoluvlastníci a spolunositelia vecného práva alebo práva na prevádzkovanie“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že Belgacom SA, do ktorej práv vstúpila Proximus SA, je operátorkou verejnej elektronickej komunikačnej siete a z tohto dôvodu je majiteľkou a prevádzkovateľkou antény mobilnej telekomunikačnej siete nainštalovanej na území obce Etterbeek.

12 Orgány obce Etterbeek vystavili na základe daňového nariadenia upovedomenia – výpisy týkajúce sa daňovej povinnosti spoločnosti Belgacom SA na poplatku, ktorého sa týka konanie vo veci samej, za daňové obdobie roku 2009 na celkovú sumu 108 201,60 eura. Tieto upovedomenia – výpisy boli predmetom sťažnosti podanej obecnej rade obce Etterbeek. Keďže táto sťažnosť bola zamietnutá, Belgacom SA podala žalobu na Tribunal de première instance de Bruxelles (Súd prvého stupňa Brusel).

13 Na podporu svojej žaloby pred vnútroštátnym súdom Belgacom SA uvádzala, že predmetné upovedomenia – výpisy nie sú zlučiteľné so smernicou o povolení, keďže táto smernica zakazuje akékoľvek iné poplatky na ťarchu operátorov mobilných telefónnych sietí, než sú uvedené v jej článkoch 12 a 13. Podľa spoločnosti Belgacom SA poplatok, ktorého sa týka konanie vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice o povolení, keďže antény pre mobilnú telefónnu sieť predstavujú zariadenia v zmysle tejto smernice. Tento poplatok však nespĺňa podmienky uvedené v článku 13 uvedenej smernice.

14 Obec Etterbeek uvádzala, že pôsobnosť smernice o povolení sa týka iba určenia podmienok pre prístup k sieti. Podľa jej názoru poplatok, ktorého sa týka konanie vo veci samej, nie je takým poplatkom, aký je upravený v článku 13 smernice o povolení, ani poplatkom, ktorý je upravený v článku 12 tejto smernice. Ide o daň z hospodárskej činnosti určenú podľa umiestnenia antén na území obce, bez ohľadu na akékoľvek povolenie na inštalovanie zariadení.

15 Vzhľadom na tieto pripomienky má vnútroštátny súd pochybnosti týkajúce sa uplatniteľnosti článkov 12 a 13 smernice o povolení na konanie vo veci samej.

16 Za týchto okolností Tribunal de première instance de Bruxelles (Súd prvého stupňa Brusel) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 12 a 13 smernice [o povolení] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby právny predpis vnútroštátneho orgánu alebo miestnej samosprávy zaviedol na rozpočtové účely poplatok za infraštruktúry mobilnej telekomunikácie inštalované na verejnom alebo súkromnom majetku a používané v rámci prevádzkovania činností, na ktoré sa vzťahuje všeobecné povolenie?“

O prejudiciálnej otázke

17 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 12 a 13 smernice o povolení majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.

18 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 2 smernice o povolení sa táto smernica vzťahuje na povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb.

19 Táto smernica stanovuje nielen pravidlá týkajúce sa postupov udeľovania všeobecných povolení alebo práv na používanie rádiových frekvencií alebo čísel a obsahu uvedených povolení, ale aj pravidlá týkajúce sa povahy či dokonca rozsahu peňažných povinností súvisiacich s uvedenými postupmi, ktoré môžu členské štáty uložiť podnikom v oblasti služieb elektronickej komunikácie (pozri rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 29, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 15).

20 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, členské štáty v rámci smernice o povolení nemôžu vyberať iné poplatky alebo úhrady za poskytovanie sietí a elektronických komunikačných služieb než tie, ktoré sú upravené v tejto smernici (rozsudok Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 16; pozri v tomto zmysle tiež rozsudky Vodafone España a France Telecom España, C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, body 28 a 29, ako aj Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 30).

21 Z toho vyplýva, že na to, aby ustanovenia smernice o povolení boli uplatniteľné na taký poplatok, o aký ide vo veci samej, skutočnosť, z ktorej vyplýva vznik povinnosti zaplatiť tento poplatok, musí byť spojená s postupom vydávania všeobecného povolenia, ktoré zaručuje podľa článku 2 ods. 2 písm. a) smernice o povolení právo na poskytovanie elektronických komunikačných sietí alebo služieb (rozsudok Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 17; pozri v tomto zmysle tiež rozsudky Fratelli De Pra a SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, bod 41; Komisia/Francúzsko, C-485/11, EU:C:2013:427, body 30, 31 a 34, ako aj Vodafone Malta a Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, body 24 a 25).

22 V tejto súvislosti Súdny dvor, pokiaľ ide o článok 12 smernice o povolení, pripomenul, že daň, pri ktorej udalosť, z ktorej vyplýva vznik povinnosti zaplatiť túto daň, nie je spojená s konaním o vydanie všeobecného povolenia umožňujúceho vstup na trh so službami elektronickej komunikácie, nepatrí do pôsobnosti článku 12 (pozri najmä rozsudky Vodafone Malta a Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, bod 25, ako aj Fratelli De Pra a SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, bod 41).

23 Pokiaľ ide o článok 13 smernice o povolení, Súdny dvor pripomenul, že toto ustanovenie sa netýka všetkých poplatkov, ktorým podlieha infraštruktúra umožňujúca poskytovať elektronické komunikačné siete a služby (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 34, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 18).

24 Tento článok sa totiž týka podrobností stanovenia poplatkov za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísel alebo za práva na inštalovanie zariadení na verejnom alebo súkromnom majetku alebo pod ním (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 31, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 19).

25 V danom prípade z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že poplatok sporný v konaní vo veci samej „platia spoločne a nerozdielne všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete“, a teda za

„všetky vysielače alebo základňové stanice umožňujúce mobilnú telekomunikáciu, ktoré môžu a nemusia byť napojené na samostatnú stanicu a môžu a nemusia byť pripevnené na stožiar alebo stĺp“, „nainštalované na území obce Etterbeek“.

26 Ako vyplýva z pripomienok predložených Súdnemu dvoru, skutočnosť, z ktorej vyplýva vznik povinnosti zaplatiť tento poplatok, ktorý je povinná zaplatiť akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá je nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete, bez ohľadu na to, či je držiteľom povolenia udeleného podľa smernice o povolení, sa nezdá byť spojená s postupom vydávania všeobecného povolenia, ktoré oprávňuje podniky poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby, čo však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu.

27 Okrem toho podľa judikatúry Súdneho dvora pojmy „zariadenia“ a „inštalovanie“ použité v článku 13 smernice o povolení odkazujú na fyzickú infraštruktúru, ktorá umožňuje poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, a na jej inštaláciu na dotknutom verejnom alebo súkromnom majetku (rozsudky Belgacom a Mobistar, C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 33, ako aj Base Company, C-346/13, EU:C:2015:649, bod 21).

28 Preto hoci poplatok, ktorého sa týka konanie vo veci samej, bol uložený akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete, ktorá predstavuje fyzickú infraštruktúru umožňujúcu poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, nezdá sa, že uvedený poplatok má charakteristiky poplatku uloženého podnikom poskytujúcim elektronické komunikačné siete a služby za právo inštalovať zariadenia.

29 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položenú otázku odpovedať, že články 12 a 13 smernice o povolení sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.

O trovách

30 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Články 12 a 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby sa fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá je nositeľom vecného práva alebo práva na prevádzkovanie antény mobilnej telekomunikačnej siete, uložil poplatok, akým je poplatok v konaní vo veci samej.

Podpisy